

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 3. Septem virtutes per quas adolescenti sit ad ha[n]c perfectionem
ascendendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

admodum exaudiuit vocem pueri *Ismaelis*, qui siti premebatur: inquit enim iu-
um *Angelum*, qui de aqua ei prospiceret: hoc facto significans, quantum ipse
desideret, sitim puerorum extinguere, eorumque bona desideria implere.

§. 3. *Septem virtutes, per quas adolescenti sit ad hanc perfe-
ctionem ascendendum.*

VT perueniat adolescens ad sublimem aded prædictam perfectionem,
ascendendum ei est per gradus septem virtutum, quas *Ieremias* a *sef-*
sionem, solitudinem, silentium, humilitatem vsq; ad *puluerem, spem cum timore,*
mansuetudinem in flagellis, & patientiam in opprobriis appellat, quas tamen
non assequetur perfectè, nisi *leuet se super se.*

PRIMA virtus est QUIES siue sessio corporis, quam efficit ille b *spiritus*, quæ
S. Petrus *quietum, modestum, & in conspectu Dei locupletem* appellat, & homi-
nibus placentem, quemq; Propheta verbo illo *sedebit* expressit: quod signi-
ficaret: quamuis adolescentes soleant naturâ esse inquieti, mutabiles, in cõ-
stantes, & facillè se ad varia effundere, à passionum suarum impetu deductos,
vt sensuum suorum curiositatem foueant: gratiam tamen diuinæ vocationis ip-
sos eleuare supra se, quietosq; reddere, tranquillos, stabiles, constantes, &
recollektioni addictos: vt ad Magistrorum suorum pedes sedentes, ab eis do-
ceantur, & ad Christi pedes, internam in oratione doctrinâ eius percipiant:
exequentes Apostoli consiliû, dicentis: *rogamus vos fratres, vt operam detis,*
vt quieti sitis, & vestrâ negotium agatis. quodnam autem magis proprium a-
dolescentum negotium est, quam seiplos supra se eleuantes, iuueniles suas
propensiones & impetus mortificare, animasq; suas virtutibus exornare?
In hoc tam proprium negotium suum debent magna cum quiete incumbere:
non tantû faciendi reliqua, quæ huius comparatione tanquam aliena
sunt habenda. Et quemadmodum inquietum & impatiens animal cum pri-
mum ei iugum imponitur, conquiescit; & *navis* in turbato mari, anchora iac-
ta firmatur: Ita (ait S. Gregorius) cor inquietum & tumultuosum conqui-
escit, suscepto iugo *obediencie*, iactaque anchora *timoris Dei*, & pœnæ: de
quo dixit *Ieremias*: *d solus sedebam, quoniam comminatione replesti me.*

Ex hac quiete, siue sessione ascenditur ad secundum gradum, scilicet
SOLITUDINEM, quæ à mala societate se subtrahit, eamque repellit. Sed
quemadmodum duplex est praua hæc societas: altera exterior, hominum
scilicet ad malè faciendum inuitantium, interior altera, prauarum cogita-
tionum & affectionum corda ipsa perturbantium: Ita duplex est bona so-
litudinis: altera *corporis* exterior, altera *spiritus* interna; & vtramque meritò
amplectetur adolescens: fugiens quemcunque hominem impediens &
auertentem ipsum à portando iugo, cui se subdidit: etiamsi pater sit, fra-
ter, aut amicus rã sibi necessarius, atque est pes proprius, aut manus: debet

enim

a *Thren.* 3.
28.

I.
b *1. Petr.* 3. 4
Quiet.

c *1. Thess.* 4.
11.

*Obedientia
& timor
Dei faciunt
quiescere.
Lib. 16. Mo-
ral. c. 27.*

d *Ierem.* 5.
17.

2.
*Solitudo
duplex.*

I.
*Corporis.
Amalis so-
cij.*

enim illos deserere; & si scandalo ipsi sunt, amputare: prætat enim solū vi-
uere, quā cum huiusmodi socijs; & solum ascendere in cælum, quā cū
eis in infernum descendere. Quamobrem DEVS zelum e Sare approbavit,
separans filium suum Isaac à societate Ismaelis, filij quidem Abrahami, sed ex
Agar Ægyptia: eò quòd vidisset Ismaelem cum Isaac ludentem, pueriliter qui-
dem; sed quòd in eo lusu (vt ait S. Hieronymus) Ismael infereret idola ali-
qua, & alia minus decèria: timuit ne Isaac puerulo aliquid ex malis illis mo-
ribus adhæresceret. Præter hæc autem interdum meritò eligeret adolescēs et-
iam corporis solitudinem, *intrans* (vt dixit Saluator noster) *in cubiculum su-
um, vt clauso ostio, cælestem Patrem suum oret in abscondito*, ac de rebus æternis
meditetur. Rarò enim oratio iustum leuat super se, nisi secreta illa sit, & se-
orsim ab alijs. Non se *g transfiguratur Christus, nisi in monte, & seorsim*: nec Iacob
regnum Dei videt, nisi in solitudine. ac propterea locum illum appellauit *h
domum Dei, & portā Cæli*. Sed, vt hæc corporis solitudo vtilitatem afferat, ne-
cesse est, etiā spiritum solū esse: nec admittere cogitationū & curarū huius se-
culi societate: In hac enim spirituali solitudine DEVS loquitur ad cor. O san-
cta anima (ait S. Bernard.) sola esto, vt soli omnium serues te ipsam, quem ex om-
nibus tibi elegisti. fuge publicum, fuge & ipsos domesticos: secede ab ami-
cis & intimis; etiā ab illo, qui tibi ministrat. an nescis, te verecundum habere
sponsū; & qui nequaquā suā velit tibi indulgere præsentia, præsentibus ce-
teris: secede ergò, sed mente, nō corpore; sed intentione, sed deuotione, sed
spiritu: quanquā & corpore interdum nō ociosè te separas cupiens soli Deo
placere: cū solo agere; nec tunc admittere aliquē alium, qui à iucunda cum eo
familiaritate te separet. Quod si feceris, nunquā eris melius associat⁹, quā
cum hoc modo solus eris: Habebis enim dulcium cogitationum & affectu-
um optimum comitatum: quos præsentia suā Dominus ipse largitur, officii-
um obiens comitis, & ad consolandum & animandum eum, qui solus est.

Ex hoc gradu ascenditur ad tertium, qui est SILENTII: quo lingua
frenatur, ne verbum aliquod contra Dei legem loquatur: cuius iugum non
potest cum mala lingua habere consortium, de eo enim dixit Ecclesiasti-
cus: *i Beatus qui tectus est à lingua nequam, & qui non attraxit iugum illius, & in
vinculus eius non est ligatus: iugū enim illius, iugum ferreum est: & vinculum illius,
vinculum æreum est*. Et quoniam adeò est graue, non permittit eleuari caput,
nec se eleuare super se, vt Christum imitetur. Sed præter hæc debet etiam a-
dolescens perfectius aliud silentium amplecti, quod refrenat verba nimia,
etiam de rebus bonis: vt monitis acquiescat eiuldem Ecclesiastici dicentis:
*k audet acens, & loquere in tua causa vix & quasi coactus; moderando tua
verba tribus circumstantijs valdè strictè: in propria scilicet causa, vbi id
necessitas exigit; & tunc breuissimè. & si fueris interrogatus de re quāpiam,*

expecta,

e Genes. 21. 9.

De Tradition. hebrai
in Genes. &
Lyra, ibid.

f Matt. 6. 6.
Subindo ab
omnibus.

Osea 2. 14.
Ducam eā
in solitudi-
nem, & lo-
quar ad cor
eius.

g Matt. 17. 2
h Gen. 23. 17
Serm. 70. in
Cantic.

cc

2.

cc
Spiritus, à
vanis cogi-
tationibus.

cc

cc

cc

3.

Silentium.
i Eccles. 28.

3.

A malis &
nimijs.

k Eccles. 32.
9.

Habeat ca-
put responsi-
uum.

Coll. 14. c. 9.
Tres loquē-
di circum-
stantia.

Lib. 7. Mo-
cal. c. 25.
Silentium
cordis.

4.
Humilitas.
Corporis &
Mentis.

Quadru-
plex Puluis.

1 Gen. 3. 14.
1. Isaias. 65.
25

5.
Fiducia
eum inuore.

expecta, vt *secundo* interrogeris: vt sic appareat, quàm illibenter loquaris, quod si aliquo capitis signo poteris satisfacere, verba deuota. Hæ omnes exaggerationes indicant, quàm arctum silentium deceat teneram ætatem: hunc enim, ait Cassianus; esse primum disciplinæ Christianæ ac Religiosæ ingressum; mediumque efficacissimum, ad se eleuandum supra se. quemadmodum enim *agua* in angusto vase compressa, supra se ipsam eleuatur, in altum ascendendo: ita (ait S. Gregorius) anima, quæ silentio se stringit, supra se ascendit: crescendo in virtutibus & contemplatione rerum cælestium. Necessè tamen est exteriori linguæ silentio interius cordis silentium adiungere: imaginationis garrulitatem reprimendo; quæ, cum homo solus est, solet secum, & cum absentibus colloqui. imò interdum ipsa est effusior in loquendo, cum lingua minus loquitur; iudicatque eos, qui loquuntur; & intra se ipsam eis obloquitur, & inuehitur. Stude itaque, vt spiritus tuus tēpore recollectionis, si non potest ita solus esse, vt importunas imaginationes socias non habeat, saltem obsurdescat, & obmutescat, non præbendo illis aures, nec illas curando, aut similia earum colloquia fouendo: sed attende solùm, vt Deum audias, & colloquaris cum eo.

VT autem spiritus HUMILITATIS appareat, quem in his exercitijs debet adolescens seruare, addit Ieremias: *ponet in puluere os suum*. quasi diceret, sedebit non in throno alto, sed in puluere, quo obturabit os suum, ipsum infigendo terræ; seque supra se ipsum eleuabit, non arroganter, quasi multum sibi tribuens; sed demissè, vt qui cor suum in cælo habens, os ponat in terram, reuerenter se prosternens etiam vsq; ad illam osculandam: multò verò magis *spiritus* oculos, eiusque os in puluere ponet, considerans ingentes *quatuor* miseras, quibus summersus est, & implicatus. in puluere scilicet, ex quo fuit initio *formatus*; & in eo in quem in sepulchro est *conuertendus*; in puluere *mutabilitatis* & in constantiæ, quam ex se ipso habet; ac denique in puluere *culpa*, quam libro suo arbitrio deuorat: cuius causâ dignus est, qui & ipse cedat in escam Serpentis, de quo dictum est. *1. terram comedes cunctis diebus vite tue*: ac propterea *in panis eius est puluis*. quibus quatuor considerationibus solidum iacies fundamentum veræ cognitionis tui ipsius. Quamuis enim DEVS te supra id quodes attollat ad tertium vsque cælum: decet te ipsum demittere, ac descendere ad minus, quàm nunc sis, vsque ad abiectionem pulueris, & abyssum nihili, quod prius fuisti & postea eris. tunc enim erit securior exaltatio, cum huic demissioni imitetur, & coniungetur.

Ex quo prouenit, vt Spiritus hic humilitatis & demissionis FIDUCIÆ virtutem in sociam sibi asciscat, cum aliquo tamen TIMORE coniuuetam. & propterea Ieremias cum dixit: *ponet in puluere os suum*, adiecit,

si FORTE

si FORTE sit SPES. humilitas enim vera, etsi non deficiat animo, aut timida sit: nunquam tamen ita fiduciam amplectitur, vt perfectam in hac vita habeat *securitatem*. Nam quamuis misericordiam diuinam aspiciendo, magna sit confidendi occasio: aspiciendo tamen imbecillitatem nostram, magna est occasio timendi: eoque securior erit ipsa fiducia, quod magis est *cauta*. Ideo enim Sapiens dixit: *n beatus vir; qui semper est pauidus.*

CONCLVDIT tandem Propheta virtutum numerum, quem posuerat; exprimens duas illas heroicas verbis illis: *o dabit percutienti se maxillam: satirabitur opprobriis*: quasi diceret: insignis & singularis erit in quadam mansuetudine, & patientia adeo heroica: vt, si vel pater vel amicus, ipsum percutiat, & puniat, aut reprehendat ad correctionem; aut inimicus percutiat, aut male tractet ad afflictionem: non solum non viciscatur, aut indignetur; sed potius statim *p maxillam suam praebeat volenti ipsum percutere*: iuxta consilium quod in hoc genere CHRISTVS Dominus dedit. Ad cuius virtutis experimentum diximus superius: Episcopum post Confirmationem percutere maxillam Confirmati, vt memor sit mansuetudinis & patientiae, qua huiusmodi iniurias debeat in posterum ferre.

VLTERIVS autem eius perfectio merito progredietur, ita vt opprobria & ignominia cibi sint ipsi ac deliciae, quibus oblectetur: quemadmodum famelicus solet, cum cibum sumit, donec saturetur; ita vt nec ob timorem fugiat opprobria nec ob tedium illa reijciat; aut cum rancore ferat, aut eorum inappetentiam ostendat: nec propterea quod multasint & frequenter eueniant, defatigetur: sed corde generoso ac strenuo, omnia quaecunque occurrerint, amplectatur: donec suum desiderium eis sustinendis satiet; felicem se reputans, quando illa plurima erunt: vt Saluatori suo, qui verè fuit semper plenus, & saturatus opprobrijs similiter euadat. Ne quis tamen animum abijciat, cum oculos conijcit in sublimas adeo & praeclaras excellentias in hoc & proximo capite positas: subijciemus nunc media interna & externa, quae diuina vocatio ad eas consequendas nobis offert.

(:·:)

*Non secura
nisi cauta.*

n Prou. 28.

14.

6.

o Thren. 3.

30.

Patientia.

p Matt. 5. 29

7.

*Gaudium
in tribulationibus.*